

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/96/2020
Identifikačné číslo spisu: 4414219989
Dátum vydania rozhodnutia: 15.12.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4414219989.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czempoly, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, proti žalovanému W. Y., bývajúcemu v Š., B. XX, o 723,23 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 4Csp/217/2017, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. januára 2020 sp. zn. 15Co/119/2018, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Nitre z 31. januára 2020 sp. zn. 15Co/119/2018 a uznesenie Okresného súdu Nové Zámky z 3. júla 2018 č. k. 4Csp/217/2016-71 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Nové Zámky na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky uznesením z 3. júla 2018 č. k. 4Csp/217/2017-71 opravil záhlavie rozsudku Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4Csp/217/2017-49 zo dňa 15. marca 2018, ktoré má znieť:

„...žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Bratislava, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713,..."

Vo zvyšku návrh žalobcu na opravu rozsudku zamietol. V odôvodnení uviedol, že žalobca prípisom z 28. júna 2018 požiadal o opravu záhlavia rozsudku z 15. marca 2018 v jeho označení, ktorý mal správne znieť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzsko, zapísaným v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 54209790, konajúcim na území SR prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Bratislava, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, pričom súd ho len takto označil. Táto požiadavka podľa názoru súdu nemá oporu v označení žalobcu podľa výpisu z obchodného registra, kde figuruje obchodné meno organizačnej zložky ako BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Bratislava, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713 s vlastnou právnou subjektivitou. V záhlaví rozsudku opravil len chybu v nesprávne uvedenej adrese žalobcu.

2. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobcu uznesením z 31. januára 2020 sp. zn. 15Co/119/2018

uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V celom rozsahu sa stotožnil aj s odôvodnením napadnutého uznesenia a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil ďalšie dôvody. Konštatoval, že je nepochybné, že v záhlaví rozsudku súdu prvej inštancie je uvedená organizačná zložka podniku zahraničnej osoby s obchodným menom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, ktorá nemá právnu subjektivitu, teda nemá ani procesnú subjektivitu v zmysle § 61 CSP, čo je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania a odôvodňuje zastavenie konania (§ 62 CSP). Opravným uznesením nie je možné odstrániť nedostatok procesnej spôsobilosti účastníka konania, čo je prípad prejednávanej veci. Súd prvej inštancie preto opravným uznesením rozhodol o oprave sídla organizačnej zložky zahraničnej právnickej osoby žalobcu (i keď procesne nespôsobilej osoby), čo v konečnom dôsledku konštatuje aj samotný žalobca v podanom odvolaní, avšak procesný postup, ktorým sa konvaliduje absencia procesnej subjektivity žalobcu formou opravného uznesenia v tomto prípade podľa názoru odvolacieho súdu nie je možná. Preto bol dôvodne zamietnutý návrh žalobcu na opravu záhlavia rozsudku. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktoré odôvodnil § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Súd podľa jeho názoru svojvoľne a v rozpore s jeho návrhom zmenil označenie na subjekt bez samostatnej právnej subjektivity, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. Uviedol, že žalobu podal žalobca označený ako CETELEM SLOVENSKO a. s., Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, ktorý mal samostatnú právnu subjektivitu. Po začatí konania došlo s účinnosťou od 30. júna 2016 k cezhraničnému zlúčeniu medzi spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, zapísaná v Obchodnom registri Paríž číslo zápisu 542097902 a spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a. s., so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava, zapísanou v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, IČO: 35 787 783. Spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a. s. v dôsledku cezhraničného zlúčenia zanikla bez likvidácie a spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, zapísaná v Obchodnom registri Paríž číslo zápisu 542097002 sa ku dňu 1. júla 2016 stala jej právnym nástupcom. O cezhraničnom zlúčení upovedomil súd podaním označenom ako čiastočné späťvzatie návrhu a súhlas s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania. K podaniu predložil aj výpis z OR SR preukazujúci cezhraničné zlúčenie, z ktorého je zrejmé, kto je právnym nástupcom pôvodného žalobcu. Súd v rozpore s návrhom vybral len časť označenia BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713 (subjekt, ktorý nemá právnu subjektivitu), ktorú súd uvádza na všetkých ďalších rozhodnutiach. Poukázal na skutočnosť, že vo všetkých podaniach označoval žalobcu ako subjekt so samostatnou právnou subjektivitou, a to aj po cezhraničnom zlúčení s dodatkom, ako zahraničná osoba koná na území SR a súd v rozpore s jeho návrhom zmenil označenie žalobcu len na subjekt bez právnej subjektivity, teda len na pobočku zahraničnej banky. Konanie súdu je nepochopiteľné, pretože z jeho podaní je zrejmé, kto je právnym nástupcom pôvodného žalobcu. Súdom nesprávne označenie žalobcu spôsobuje nevykonateľnosť súdneho rozhodnutia, lebo súdom označený žalobca nemá samostatnú právnu subjektivitu, ide o pobočku zahraničnej banky (organizačnú zložku), ktorej právny poriadok SR nepriznáva spôsobilosť mať práva a povinnosti. Skutočnosť, že organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby umiestnená na území SR, je zapísaná do obchodného registra, neznamená, že táto organizačná zložka je nositeľom právnej subjektivity a spôsobilým účastníkom konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania má iba zahraničná fyzická alebo právnická osoba, nie organizačná zložka právnickej osoby, ktorá ju nenadobúda ani zápisom do obchodného registra. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu a tiež uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný navrhol dovolanie v plnom rozsahu zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že uznesenia súdov nižších stupňov

treba zrušiť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok (nie „ďalšie odvolanie“) a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 7Cdo/312/2018, 8Cdo/67/2017).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

9. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

10. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/206/2016, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/158/2017, 7Cdo/312/2018, 8Cdo/99/2017).

11. Dovolateľ uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. V danom prípade bolo napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na opravu záhlavia rozsudku v označení žalobcu.

13. Pre účely ustanovenia § 420 písm. f/ CSP charakter rozhodnutia, ktorým sa rozhoduje o návrhu na opravu rozhodnutia (oprava chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávnosti) treba z povahy veci odvodzovať od charakteru rozhodnutia, ktorého oprava je navrhovaná resp. ktoré sa má opraviť a tiež

od toho, čo má byť predmetom opravy. Ak sa navrhuje oprava rozhodnutia vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí a oprava by sa mohla dotknúť práv a povinností strán, o ktorých bolo autoritatívne rozhodnuté, je aj rozhodnutie o takomto návrhu rozhodnutím vo veci samej alebo rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (pozri uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/182/2017).

14. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobu v danej veci podal žalobca CETELEM SLOVENSKO a. s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783. Podaním označeným ako čiastočné späťvzatie návrhu a súhlas s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania zástupca žalobcu poukázal aj na skutočnosť, že s účinnosťou od 30. júna 2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu medzi spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, akciovou spoločnosťou zapísanou v obchodnom registri Paríž pod číslom 542 097 902 RCS Paris, so sídlom na adrese boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž a spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO, spoločnosťou podľa slovenského práva, ktorá zanikla bez likvidácie a spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA sa stala jej univerzálnym nástupcom. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I je nepochybné, že spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a. s. bola dňom 30. júna 2016 vymazaná z obchodného registra ex offa a že dôvodom výmazu bolo s účinnosťou ku dňu 30. júna 2016 cezhraničné zlúčenie medzi spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, akciovou spoločnosťou, zapísanou v obchodnom registri Paríž pod číslom 542 097 902 RCS Paris, so sídlom na adrese boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, so spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO, spoločnosťou podľa slovenského práva so sídlom na adrese Panenská 7, 812 36 Bratislava, Slovensko. Ako právny nástupca je označený BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika. Okresný súd Nové Zámky uznesením zo 16. januára 2018 rozhodol, že pokračuje v konaní s právnym nástupcom žalobcu, a to BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky so sídlom Panenská 7, Bratislava IČO: 47 258 713 a 15. marca 2018 rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Právny zástupca žalobcu podal žiadosť o opravu záhlavia tohto rozsudku z dôvodu jeho nesprávneho označenia jeho organizačnou zložkou, ktorá nemá právnu subjektivitu, z ktorého dôvodu je rozsudok nevykonateľný. Teda navrhol opravu rozhodnutia vo veci samej a oprava sa vzhľadom na uvedené, dotýka jeho práv a povinností, o ktorých bolo rozsudkom rozhodnuté, preto podľa názoru dovolacieho súdu je rozhodnutie o návrhu na opravu rozhodnutím vo veci samej a dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné, keďže právnym nástupcom zaniknutej spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a. s. je podľa obchodného registra BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území SR prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713.

15. Postupom súdov nižšej inštancie došlo zamietnutím návrhu na opravu záhlavia rozsudku v označení žalobcu na právneho nástupcu pôvodného žalobcu v súlade s obchodným registrom a návrhom na opravu k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru u žalobcu; tým naplnili dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, odôvodňujúci zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 449 ods. 1 CSP), a keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktorý je viazaný týmto právnym názorom a v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 a § 455 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok